

14. mai 2010

Forsvarsdepartementet
Pb 8126 Dep

0032 OSLO
Landsorganisasjonen i Norge
Youngsgt 11

0181 OSLO

Høringsuttalelse av utredningsrapport – ”Vurdering av lokaliseringalternativer for Forsvarets nye kampfly”, datert 17.03.10 jfr høringsbrev datert 19.03.10.

LO i Ofoten og LO i Sør-Troms har behandlet saken og vil komme med følgende kommentarer, begrenset til områdene samfunnsøkonomi og utdanning/rekruttering:

1. At de samfunnsmessige konsekvensene for de tre ulike alternativene (Evenes, Bodø og Ørland) er viet så stor plass i utredningen er LOs lokalavdelinger tilfreds med.
 - 1.1. Vi er likevel grunnleggende uenig i de vurderinger/oppsummeringer utredningen har konkludert med. Vi finner det sterkt beklagelig at ikke samme vurdering/vektning av funn legges til grunn i oppsummeringen for valg av alternativ. Vi stiller oss f eks spørsmål om hvorfor avstanden fra Ørland til Trondheim og dets sivile arbeids- og utdanningstilbud fremstilles som positivt. Samtidig som avstanden fra Evenes til byene Harstad og Narvik med deres sivile arbeids- og utdanningstilbud ikke underlegges noen vurdering i utredningen. Så vidt vi kjenner til er avstanden og transportløsning fra Ørland til Trondheim er betydelig lengre og dårligere (dobbel avstand og båttransport i minimum 60 min) enn avstanden fra Evenes til hhv Harstad og Narvik (m/bil fra 30 – 45 min). Vi vurderer dette punktet som direkte tendensiøst og viser etter vårt syn at Evenes-alternativet i realiteten aldri har blitt underlagt en fair og reell vurdering/utredning.
 - 1.2. Den nødvendige omstillingen av Forsvaret støttes av våre lokalorganisasjoner. Vi kan likevel ikke unngå å påpeke at Ofoten og

Postadresse
Kongensgt. 44
8500 Narvik

Besøksadresse
Folkets Hus . 3 etg.

Telefon
76 94 42 60

Kontortid

Organisasjons nr :

Kongensgt. 44
976 540 697.

E-post: lo@narviknett.no

Onsdager
18.00 - 20.00

Harstad-området er sterkt berørt og har etter vårt syn måttet ta en uforholdsmessig stor andel av reduksjonene i Forsvaret de seneste 10 årene. Det kan som et eksempel nevnes at en liten kommune som Tjeldsund med ca 1350 innbyggere har mistet ca 250 forsvarsarbeidsplasser, Narvik med ca 20.000 innbyggere har mistet ca 300 forsvarsarbeidsplasser og Harstad med ca 26.000 innbyggere har mistet ca 1000 forsvarsarbeidsplasser i nevnte periode. Selv med en positiv utvikling innen privat næringsvirksomhet med mange nyetableringer har dette ikke klart å erstatte tapet av forsvarsarbeidsplasser. Det har ført til en betydelig nedgang i folketallet i begge regionene. Etter vår mening har staten en forpliktelse til å etablere nye arbeidsplasser i områder staten har lagt ned et meget stort antall offentlige arbeidsplasser. I denne saken har Staten en unik mulighet til å bevise at en tar et helhetlig samfunnsansvar ved å etablere den nye kampflybasen i tilknytning til Evenes Flyplass.

- 1.3. Utredningen peker på at Evenes (og Skånland) kommuner ikke vil være i stand til å motta en så stor tilflytting av personell lokalisering av den nye kampflybasen til Evenes vil medføre. Evenes flyplass ligger i sentrum av to regioner, hhv Ofoten og Sør-Troms. Regionssentrene Narvik og Harstad med hhv ca 20.000 og ca 26.000 innbyggere, ligger i akseptabel avstand for dagpendling (hhv 45 og 30 min) når basen forventes å være operativ. I regionen er det 2 sykehus, 2 høyskoler med mulighet for master-, doktorgrad- og sivilingeniørstudier, 7 videregående skoler, 2 av landsdelens beste og mest aktive kulturhus og et variert offentlig og privat næringsliv. Etter vår vurdering borger det for gode rekrutterings- og jobbmuligheter for ansatte og øvrig familie. De aktuelle kommunene i regionene har planene klare for nye boområder i pendleravstand. Det forannevnte viser at Evenes-alternativet ikke ligger noe tilbake for de to øvrige alternativene, Ørland og Bodø.
- 1.4. Regjeringens og Stortingets viktigste strategiske satsingsområde – Nordområdesatsingen - må etter LO i Ofoten og Lo i Sør-Troms få innvirkning på lokaliseringsvalget av ny kampflyplass. Evenes-alternativet vil etter vårt syn være best hva gjelder nærhet, operasjonsområde, reaksjonstid til de definerte nordområdene. Vår erfaring med nordområdesatsingen er at regjeringen har satt utviklingen i Barentshavet og forholdet til Russland samt utviklingen ved/av universitetet i Tromsø og høyskolen i Bodø i sentrum. Vi er meget godt fornøyd med at grensetvisten Norge har hatt med Russland om delelinjen i Barentshavet endelig har funnet sin løsning etter ca 40 års intenst arbeid. Nordområdesatsingen til regjeringen har skapt store forventninger i landsdelen – også hos oss. Vi har aktivt bidratt til at vi fortsatt kan ha en rød-grønn regjering, det er noe vi i dag stolt over å ha bidratt til. Likevel er det slik at de forventningene regjeringen har skapt i befolkningen må synliggjøres bedre, utover de gode tiltakene som er igangsatt ved utdanningsinstitusjonene i Bodø og Tromsø. Etter vårt syn blir det viktig i beslutningsprosessen til regjeringen å kunne opprettholde legitimiteten til

nordområdestrategien i befolkningen uten å vise til konkrete og betydelige satsingsområder også i disse regionene. Et slikt tiltak som vil være særdeles positivt for befolknings- og næringsutviklingen i regionene Ofoten og Sør-Troms er å samlokalisere landets nye kampflybase til Evenes Flyplass.

- 1.5 De samfunnsmessige omkostningene ved å lokalisere den fremtidige kampflybasen til Evenes vil etter vårt syn være betydelig lavere enn for de to andre alternativene, på Ørland og i Bodø. Vi ønsker å begrunne det med det faktum at eksisterende infrastruktur på Evenes er den mest moderne og best vedlikeholdte av samtlige lokaliseringalternativer. Utviklingspotensialet for Forsvaret er etter vår kjennskap betydelig på Evenes.

Et annet moment er bosettingsstrukturen i tilknytning til flyplassalternativene i kombinasjon med et forventet støybilde. Ut fra vår kunnskap om spredning av støy fra kilden er vi, med bakgrunn i at Evenes flyplass har betydelig mindre befolkning i sitt nærområde enn de øvrige alternativene, svært betenkt over utredningens behandling og konklusjon vedr utfordringene av støy i tilknytning til kampflyenes bevegelser/aktivitet. I tillegg vil en ved å plassere den fremtidige kampflybasen til Bodø fortsatt være plassert inne i en by – uansett om eksisterende eller ny plassering (v/Saltenfjorden) velges.

Hvilke økonomiske og samfunnsmessige omkostninger det kan medføre er etter vårt syn ikke berørt i utredningen. I tillegg kan det folkerettslig være særdeles betenkelig!

2. Utredningen beskriver muligheten til å rekruttere og utdanne nytt personell er betydelig vanskeligere ved en fremtidig lokalisering av kampflybasen til Evenes enn til de to andre alternativene.
Denne påstanden ønsker vi å kommentere.

- 2.1 Evenes ligger som et nav, midt i regionene Ofoten og Sør-Troms, med et innbyggertall på ca 65.000 med byene Harstad og Narvik. I regionene er det lokalisert 2 høyskoler med tekniske, administrative/ledelse og helse fag på master, sivilingeniør og doktorgradsnivå. Det er 7 videregående skoler med gode utdanningstilbud og to "tekniske fagskoler" for utdanning av spesialister. Det eksisterende offentlige og private næringslivet er leverandør av høyt teknologiske varer/materiell. Vi kan f eks nevne at regionen har lokalisert den eneste bedriften i Norge som på nåværende tidspunkt har inngått leveringsavtale med produsenten (Lockheed Martin) av vårt nye kampfly F 35, NATEC. I tillegg kan nevnes høyteknologibedrifter som f eks Statoil, Veritas, Hydra Tidal, REC, HeatWork og Innotec Solar. Disse bedriftene innehar meget høy kompetanse. De fremstår som innovative og attraktive på arbeidsmarkedet og har små problem med å rekruttere høyt kvalifisert personell. Forsvaret kan i tillegg vise til en ikke ubetydelig aktivitet i området, både operativt og teknisk.

Etter vår mening viser dette at regionene fremstår som det teknologiske sentrum i landsdelen.

Forsvarets behov for godt kvalifisert og motivert personell kan etter vårt syn dekkes på en minst like god måte for Evenes som for alternativene Ørland og Bodø.

- 2.2 Våre regioner er en del av storregionen Midtre Hålogaland, som i tillegg til Ofoten og Sør-Troms består av Vesterålen og Lofoten, har et samlet innbyggertall på ca 120.000 personer. Landsdelens mest folkerike område. Forsvaret har vært lokalisert i området i mer enn 100 år. Det er stor forsvarsvilje og forståelse her. Området har i lange perioder vært en betydelig og aktiv bidragsyter av alle personellkategorier og nivåer i Forsvaret.

LO i Ofoten og Sør-Troms er sikker på at rekrutteringen til Forsvaret generelt og Luftforsvaret spesielt blir styrket ved en etablering av flybasen for våre nye kampfly til Evenes. Det teknologiske miljøet i regionen og erfaringene med Forsvaret bygger opp under våre argumenter.

LOs lokalavdelinger i Ofoten og Sør-Troms forventer at vårt høringsnotat følger saken til politisk sluttbehandling.

Kopi: LO Nordland, LO Troms, Narvik Kommune, Harstad Kommune, Evenes Kommune, Skånland Kommune, Tjeldsund Kommune, Ballangen Kommune

Med hilsen

Wiggo Aanes/s/
Leder
LO Ofoten

Stein Slettbakk/s/
Leder
LO Sør-Troms